

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ครั้นเครื่องเพลงพื้นบ้าน

เวลา ๘ ชั่วโมง

เรื่อง อ่าน เขียน คำควรรู้คู่ความหมาย

เวลา ๑ ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การอ่าน และการเขียนคำควรรู้คู่ความหมาย จะช่วยให้การอ่านเรื่องราวในบทเรียนเข้าใจได้ง่าย และสามารถพัฒนาทักษะทางภาษาได้ดี

มาตรฐานการเรียนรู้

ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ป.๖/๒ อธิบายความหมายของคำ ประโยคและข้อความที่เป็นโวหาร

จุดประสงค์

๑. นักเรียนอ่านคำศัพท์ยากได้ถูกต้อง
๒. นักเรียนบอกความหมายของคำในบทเรียนได้
๓. นักเรียนใช้คำได้ถูกต้องตามบริบท

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักความเป็นไทย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. มีจิตสาธารณะ
๔. มีวินัย
๕. อยู่อย่างพอเพียง

สาระการเรียนรู้

- ความหมายของคำ
- การใช้คำ

กระบวนการจัดการเรียนรู้

๑. ครูใช้บัตรคำชูให้นักเรียนดูและฝึกอ่านเพื่ออธิบายความหมายของคำว่า “แก้เคล็ด โฆษก ฉวัดเฉวียน ฉันทลักษณ์ นักชตฤกษ์ ปฏิพากย์ ปฏิภาณ พิมาน มะโหด ไมโครโฟน ฯลฯ” ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันอธิบายความหมายของคำเหล่านี้

๒. นักเรียนทำแบบฝึกทักษะ เรื่อง เขียนความหมายของคำที่กำหนดให้ จากคำที่กำหนดให้ จากนั้น นำส่งครู ครูเฉลยและตรวจสอบความถูกต้อง

๓. นักเรียนทำแบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุด ภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ บอกความหมาย อธิบายและฝึกใช้คำ หน้า ๑๓๐ – ๑๓๕ จากนั้นนำส่งครู ครูเฉลยและตรวจสอบความถูกต้องครูเน้นให้นักเรียนมีความขยันหมั่นเพียร ซื่อสัตย์ และตรงต่อเวลา

๔. นักเรียนทำแบบฝึกทักษะรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุด ภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เขียนคำอ่านและนำคำมาแต่งประโยค เสร็จแล้วนำส่งครูตรวจสอบความถูกต้องและอ่านประโยคที่ตนเอง แต่งให้เพื่อนฟัง เพื่อนๆ ช่วยกันวิเคราะห์ความถูกต้อง

สื่อ / แหล่งเรียนรู้

๑. บัตรคำ
๒. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุด ภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
๓. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุด ภาษาเพื่อชีวิต ทักษะภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การวัดผลและประเมินผล

๑) วิธีประเมิน

- สังเกตพฤติกรรม
- ตรวจแบบฝึกหัด

๒) เครื่องมือประเมิน

- แบบสังเกตพฤติกรรม
- ทำแบบฝึกหัด

๓) เกณฑ์การประเมิน

- นักเรียนผ่านเกณฑ์การสังเกตพฤติกรรม ร้อยละ ๗๕ – ๘๐
- นักเรียนผ่านเกณฑ์การทำแบบฝึกหัด ร้อยละ ๗๕ – ๘๐

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ครั้นเครื่องเพลงพื้นบ้าน

เวลา ๘ ชั่วโมง

เรื่อง การอ่านออกเสียง

เวลา ๑ ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การอ่านออกเสียง เป็นการอ่านให้ผู้อื่นฟัง ฉะนั้นผู้อ่านจะต้องแบ่งวรรคตอน เน้นเสียงหนักเบา และออกเสียงให้ถูกต้องชัดเจน จึงจะสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐานการเรียนรู้

ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ป.๖/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้

จุดประสงค์

๑. นักเรียนอ่านออกเสียงเนื้อหาในบทเรียนได้
๒. นักเรียนจับใจความเรื่องที่อ่านได้
๓. นักเรียนตอบคำถามเรื่องที่อ่านได้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักความเป็นไทย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. มีจิตสาธารณะ
๔. มีวินัย
๕. อยู่อย่างพอเพียง

สาระการเรียนรู้

- การอ่านออกเสียง
- การจับใจความสำคัญ
- การตอบคำถาม

กระบวนการจัดการเรียนรู้

๑. ครูให้นักเรียนช่วยกันบอกหลักเกณฑ์การอ่านออกเสียงที่ดี เช่น อ่านคล่อง อ่านถูกต้อง ชัดเจน เว้นวรรคตอนถูกต้อง ใช้น้ำเสียงสอดคล้องกับอารมณ์ของตัวละคร เป็นต้น

๒. ครูสาธิตการอ่านที่ดีให้นักเรียนฟัง หรือให้นักเรียนฟังจากเครื่องบันทึกเสียงก็ได้ เพื่อเป็นแนวทางในการอ่านของนักเรียน

๓. นักเรียนอ่านออกเสียงเรื่อง “ครั้นครางเพลงพื้นบ้าน” ในหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ หน้า ๑๓๐ - ๑๓๕ โดยอ่านต่อกันคนละ ๑ ย่อหน้า ครูแนะนำแก้ไขวิธีการอ่านออกเสียงแล้วร่วมกันสนทนาถึงเนื้อหาใจความของเรื่อง ครูตั้งคำถามให้นักเรียนแข่งขันกันตอบดังนี้

- ❖ การจัดงานแสดงเพลงพื้นบ้านจัดขึ้นที่ใด
- ❖ “มะโหด” คืออะไร มีลักษณะอย่างไร นักเรียนเคยเห็นหรือไม่
- ❖ เพลงปฏิพากย์ มีลักษณะอย่างไร
- ❖ การแสดงอะไรที่มีรวงข้าวเป็นอุปกรณ์การแสดง
- ❖ เหตุใดเพลงพื้นบ้านจึงทำให้คนเพลิดเพลิน
- ❖ การแสดงเพลงขอทาน แต่เดิมเป็นการแสดงของใคร
- ❖ นักเรียนรู้จักเพลงพื้นบ้านอะไรบ้าง
- ❖ ข้อคิดที่ได้จากเรื่องนี้คืออะไร

๔. นักเรียนช่วยกันสรุปความรู้ เรื่องการอ่านออกเสียงและการตอบคำถาม และข้อคิดที่ได้จากบทอ่าน

๕. นักเรียนทำแบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุด ภาษาเพื่อชีวิต ทักษะภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ หน้า ๘๐ เสร็จแล้วนำเสนอส่งครูเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

สื่อ / แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุด ภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

๒. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุด ภาษาเพื่อชีวิต ทักษะภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การวัดผลและประเมินผล

๑) วิธีประเมิน

- สังเกตพฤติกรรม
- ตรวจสอบแบบฝึกหัด

๒) เครื่องมือประเมิน

- แบบสังเกตพฤติกรรม
- ทำแบบฝึกหัด

๓) เกณฑ์การประเมิน

- นักเรียนผ่านเกณฑ์การสังเกตพฤติกรรม ร้อยละ ๗๕ - ๘๐
- นักเรียนผ่านเกณฑ์การทำแบบฝึกหัด ร้อยละ ๗๕ - ๘๐

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ครั้นเครงเพลงพื้นบ้าน

เวลา ๘ ชั่วโมง

เรื่อง การอ่านคิด วิเคราะห์

เวลา ๑ ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การวิเคราะห์เรื่อง เป็นการพิจารณาส่วนต่างๆของเรื่อง เช่น ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น ส่วนดีและส่วนบกพร่องของเนื้อเรื่อง จุดประสงค์ของผู้แต่ง ความเหมาะสมในการใช้คำ ประโยค ข้อความ ฯลฯ สรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่อง สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐานการเรียนรู้

ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ป.๖/๔ แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์

๑. นักเรียนตั้งคำถาม – ตอบคำถามเรื่องที่อ่านได้
๒. นักเรียนแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้
๓. นักเรียนสรุปข้อคิดที่ได้จากการอ่านได้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักความเป็นไทย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. มีจิตสาธารณะ
๔. มีวินัย
๕. อยู่อย่างพอเพียง

สาระการเรียนรู้

- การตั้งคำถามและตอบคำถาม
- การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

กระบวนการจัดการเรียนรู้

๑. ทบทวนความรู้เดิมที่เรียนในชั่วโมงที่แล้วด้วยการให้นักเรียนนำแบบฝึกทักษะมาร่วมกันเฉลยและตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

๒. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๔ - ๕ คน ให้แต่ละกลุ่มเลือกประธานกลุ่ม รองประธานกลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม ครูอธิบายบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกทุกคนในกลุ่มให้นักเรียนทราบ

๓. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านในใจเนื้อหาบทเรียน จากหนังสือภาษาไทย ชุด ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ บทที่ ๖ “กลอนกานท์จากบ้านไทย” จากหน้า ๑๓๐ ถึงหน้า ๑๓๕ อีกครั้ง จากนั้นให้แต่ละกลุ่มตั้งคำถามให้กลุ่มอื่นตอบ กลุ่มละ ๒ คำถาม

๔. ครูตั้งคำถามต่อไปนี้ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบ

- ❖ การแสดงชุดใดที่ทำให้นึกถึงบุญคุณของชานาที่มีต่อผู้กินข้าวทั่วแผ่นดิน
- ❖ เพลงพื้นบ้านมีลักษณะแตกต่างจากเพลงทั่วไปอย่างไร
- ❖ ในท้องถิ่นของนักเรียนมีการเล่นเพลงพื้นบ้านอะไรบ้าง
- ❖ นักเรียนจะช่วยอนุรักษ์เพลงพื้นบ้านในท้องถิ่นของนักเรียนได้อย่างไร
- ❖ นักเรียนคิดว่า ทุกคนสามารถเล่นเพลงพื้นบ้านได้หรือไม่ เพราะเหตุใด
- ❖ เพลงขอทานในบทอ่านแสดงให้เห็นวิถีชีวิตของคนไทยอย่างไรบ้าง
- ❖ เรื่องนี้ให้ข้อคิดใดแก่นักเรียน

๕. ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนคำตอบลงในแผ่นกระดาษ จากนั้นส่งตัวแทนออกมาอ่านคำตอบที่หน้าชั้นเรียน ครูชมเชยกลุ่มที่ตอบได้ดี

๖. ร่วมกันสนทนาถึงเนื้อหาของเรื่อง “ครั้นครังเพลงพื้นบ้าน” ครูซักถามนักเรียนว่านักเรียนได้อะไรบ้างจากการอ่านเรื่องนี้

๗. นักเรียนทำแบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุด ภาษาเพื่อชีวิต ทักษะภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ตอบคำถามจากเรื่องที่ย่าน เสร็จแล้วครูเฉลยและนำส่งครูตรวจสอบความถูกต้อง

สื่อ / แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุด ภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

๒. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุด ภาษาเพื่อชีวิต ทักษะภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การวัดผลและประเมินผล

๑) วิธีประเมิน

- สังเกตพฤติกรรม
- ตรวจแบบฝึกหัด

๒) เครื่องมือประเมิน

- แบบสังเกตพฤติกรรม
- ทำแบบฝึกหัด

๓) เกณฑ์การประเมิน

- นักเรียนผ่านเกณฑ์การสังเกตพฤติกรรม ร้อยละ ๗๕ - ๘๐
- นักเรียนผ่านเกณฑ์การทำแบบฝึกหัด ร้อยละ ๗๕ - ๘๐

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ครื้นเครงเพลงพื้นบ้าน

เวลา ๘ ชั่วโมง

เรื่อง การอ่านเสริมบทเรียน

เวลา ๑ ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การอ่านเสริมบทเรียน ทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้ ความบันเทิงและข้อคิดจากการอ่าน และสามารถเลือกหนังสืออ่านได้ตรงตามความต้องการ นอกจากนี้ที่สำคัญ คือสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการอ่านมาปรับใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

มาตรฐานการเรียนรู้

ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ป.๖/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง

จุดประสงค์

๑. นักเรียนอ่านและจับใจความสำคัญของบทร้อยกรองได้
๒. นักเรียนคิด วิเคราะห์สรุปบทร้อยกรองที่อ่าน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักความเป็นไทย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. มีจิตสาธารณะ
๔. มีวินัย
๕. อยู่อย่างพอเพียง

สาระการเรียนรู้

- การอ่านบทอ่านเสริม เรื่อง “เพลงพื้นบ้าน”

กระบวนการจัดการเรียนรู้

๑. ทบทวนเนื้อหาที่เรียนในช่วงที่แล้วด้วยการให้นักเรียนมาร่วมกันตรวจสอบแบบฝึกทักษะและเฉลยอีกครั้ง

๒. ครูเปิดซีดีเพลงพื้นบ้านให้นักเรียนฟัง และอภิปรายซักถามว่านักเรียนเคยได้ยินเพลงพื้นบ้านเหล่านี้หรือไม่

๓. นักเรียนอ่านในใจบทอ่านเสริม “เพลงพื้นบ้าน” จากนั้นนักเรียนร่วมกันอภิปราย ซักถามเนื้อหาสาระการเรียนรู้ ครูตั้งคำถามให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันคิดหาคำตอบ ตัวอย่างเช่น

- ❖ บทนำของเพลงพวงมาลัยเรียกว่าอะไร
- ❖ เพลงพวงมาลัยวรรคแรกมักขึ้นต้นอย่างไร
- ❖ เพลงพวงมาลัยเกิดขึ้นที่จังหวัดใด
- ❖ เพลงพื้นบ้านภาคเหนือ มีเพลงอะไรบ้าง
- ❖ เพลงพื้นบ้านภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีเพลงอะไรบ้าง
- ❖ เพลงพื้นบ้านภาคใต้ มีเพลงอะไรบ้าง
- ❖ เพลงพื้นบ้านภาคกลาง มีเพลงอะไรบ้าง
- ❖ เราจะมีการใดที่จะอนุรักษ์เพลงพื้นบ้านในท้องถิ่น

๔. นักเรียนทุกคนเขียนคำถามและคำตอบลงในสมุด นักเรียนและครูช่วยกันสรุปเนื้อหาสาระการเรียนรู้ทั้งหมดอีกครั้งหนึ่ง

๕. นักเรียนทำแบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุด ภาษาเพื่อชีวิต ทักษะภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ หน้า ๘๑ และหน้า ๘๓ - ๘๔ ข้อ เสร็จแล้วนำส่งครูตรวจสอบความถูกต้อง

สื่อ / แหล่งเรียนรู้

๑. แผ่นซีดีเพลงพื้นบ้าน
๒. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุด ภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
๓. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุด ภาษาเพื่อชีวิต ทักษะภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การวัดผลและประเมินผล

๑) วิธีประเมิน

- สังเกตพฤติกรรม
- ตรวจแบบฝึกหัด

๒) เครื่องมือประเมิน

- แบบสังเกตพฤติกรรม
- ทำแบบฝึกหัด

๓) เกณฑ์การประเมิน

- นักเรียนผ่านเกณฑ์การสังเกตพฤติกรรม ร้อยละ ๗๕ - ๘๐
- นักเรียนผ่านเกณฑ์การทำแบบฝึกหัด ร้อยละ ๗๕ - ๘๐

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ครั้นเครงเพลงพื้นบ้าน

เวลา ๘ ชั่วโมง

เรื่อง ประโยคและข้อความที่เป็นโวหาร

เวลา ๑ ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การใช้โวหาร คือ การใช้ภาษาไทยที่พลิกแพลงให้แปลกแตกต่างออกไปจากที่เคยใช้อยู่ โดยมีการเปรียบเทียบหรือยกตัวอย่างในลักษณะต่างๆ เพื่อให้เกิดอารมณ์ และความรู้สึก

มาตรฐานการเรียนรู้

ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ป.๖/๒ อธิบายความหมายของคำ ประโยค และข้อความที่เป็นโวหาร

จุดประสงค์

๑. นักเรียนบอกลักษณะของคำ ประโยคและข้อความที่เป็นโวหารได้
๒. นักเรียนแต่งประโยคที่ใช้โวหารประกอบได้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักความเป็นไทย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. มีจิตสาธารณะ
๔. มีวินัย
๕. อยู่อย่างพอเพียง

สาระการเรียนรู้

- ความหมายของประโยคและข้อความที่เป็นโวหาร

กระบวนการจัดการเรียนรู้

๑. ทบทวนเนื้อหาที่เรียนในช่วงที่แล้วด้วยการให้นักเรียนมาร่วมกันตรวจสอบแบบฝึกทักษะและเฉลยอีกครั้ง

๒. ครูนำแถบประโยคที่มีโวหารประกอบมาติดบนกระดานดำ ให้นักเรียนอ่านพร้อมกัน และให้พิจารณาร่วมกันว่าข้อความใดที่เป็นโวหาร ครูอธิบายเพิ่มเติม เช่น

- ❖ เด็กสมัยนี้ พอถูกคุดหน่อยก็หน้าอเป็นม้าหมากรุก
- ❖ เขาได้ชื่อว่าเป็นคนจิตใจกว้างเป็นแม่น้ำ
- ❖ ในหน้าหนาว เด็กๆ มักแก้มแดงเป็นลูกตำลึงสุก
- ❖ อย่าปล่อยให้บ้านรกเป็นรังหนู
- ❖ คนอะไรใจดำเหมือนอีกา
- ❖ พ่อแม่ประดุจพระพรหมของลูก

๓. นักเรียนศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับ ความหมายของประโยคและข้อความที่เป็นโวหารในหนังสือเรียนหน้า ๑๔๐ จากนั้นให้นักเรียน ๓ - ๕ คนตั้งคำถามให้เพื่อนตอบ

๔. ครูอธิบายสรุปความรู้เรื่อง ความหมายของประโยคและข้อความที่เป็นโวหาร ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันกันแต่งประโยค กลุ่มละ ๓ ประโยค และ ร่วมกันตัดสินและชมเชยกลุ่มที่แต่งประโยคได้ดี

๕. นักเรียนทำแบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุด ภาษาเพื่อชีวิต ทักษะภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ หน้า ๘๓ ข้อ ๔ เสร็จแล้วนำเสนอส่งครูตรวจสอบความถูกต้อง

สื่อ / แหล่งเรียนรู้

๑. ตัวอย่างประโยคที่มีโวหาร
๒. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุด ภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
๓. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุด ภาษาเพื่อชีวิต ทักษะภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การวัดผลและประเมินผล

๑) วิธีประเมิน

- สังเกตพฤติกรรม
- ตรวจแบบฝึกหัด

๒) เครื่องมือประเมิน

- แบบสังเกตพฤติกรรม
- ทำแบบฝึกหัด

๓) เกณฑ์การประเมิน

- นักเรียนผ่านเกณฑ์การสังเกตพฤติกรรม ร้อยละ ๗๕ - ๘๐
- นักเรียนผ่านเกณฑ์การทำแบบฝึกหัด ร้อยละ ๗๕ - ๘๐

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ครื้นเครงเพลงพื้นบ้าน

เวลา ๘ ชั่วโมง

เรื่อง การอ่านงานเขียนเชิงอธิบาย

เวลา ๑ ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การอธิบายสิ่งต่างๆ เป็นการขยายความหรือชี้แจงรายละเอียดให้เข้าใจ ซึ่งอาจอธิบายได้หลายแบบ เช่น ลักษณะ ท่าทาง องค์ประกอบ กระบวนการ วิธีใช้ วิธีสังเกต ฯลฯ ดังนั้นจึงต้องจับใจความให้ได้ว่ากล่าวถึงอะไร เพื่ออะไร เพราะเหตุใด เมื่อใด อย่างไร จึงจะสามารถนำไปใช้ประโยชน์และปฏิบัติตามได้

มาตรฐานการเรียนรู้

ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ป.๖/๖ อ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อแนะนำ และปฏิบัติตาม

จุดประสงค์

๑. นักเรียนบอกลักษณะงานเขียนประเภทอธิบายหรือบรรยายได้
๒. นักเรียนเขียนอธิบายเรื่องง่ายๆได้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักความเป็นไทย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. มีจิตสาธารณะ
๔. มีวินัย
๕. อยู่อย่างพอเพียง

สาระการเรียนรู้

- การอ่านงานเขียนเชิงอธิบาย

กระบวนการจัดการเรียนรู้

๑. ทบทวนเนื้อหาที่เรียนในช่วงที่แล้วด้วยการให้นักเรียนมาร่วมกันตรวจสอบแบบฝึกทักษะ
๒. ครูนำงานเขียนเชิงอธิบายมาให้ให้นักเรียนที่อ่านคล่องอ่านให้เพื่อนฟัง โดยครูบอกว่าเป็นลักษณะงานเขียนเชิงอธิบาย
๓. ครูอธิบายเกี่ยวกับการเขียนเชิงอธิบาย ผู้อ่านต้องจับใจความให้ได้ว่ากล่าวถึงอะไร เพื่ออะไร เพราะเหตุใด เมื่อใด อย่างไร จึงจะสามารถนำไปใช้ประโยชน์และปฏิบัติตามได้ จากนั้นครูยกตัวอย่างงานเขียนเชิงอธิบาย โยอ่านให้นักเรียนฟัง
๔. ครูขออาสาสมัครนักเรียนให้แสดงท่าทางอะไรก็ได้อย่างอิสระ แล้วให้นักเรียนเขียนอธิบาย
๕. ครูสุ่มข้อความที่นักเรียนเขียน ๕ – ๖ ข้อความ แล้วร่วมกันพิจารณาตัดสินว่าข้อความอธิบายของใครสื่อสารได้ดีที่สุด
๖. นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง การอ่านงานเขียนเชิงอธิบาย หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุด ภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ หน้า ๑๔๑ ครูอธิบายเพิ่มเติม
๗. นักเรียนทำแบบฝึกทักษะ เขียนประโยคอธิบายภาพ เสร็จแล้วครูเฉลยและอธิบายเพิ่มเติม นักเรียนตรวจสอบและแก้ไขให้ถูกต้อง

สื่อ / แหล่งเรียนรู้

๑. ตัวอย่างงานเขียนเชิงอธิบาย
๒. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุด ภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
๓. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุด ภาษาเพื่อชีวิต ทักษะภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การวัดผลและประเมินผล

๑) วิธีประเมิน

- สังเกตพฤติกรรม
- ตรวจแบบฝึกหัด

๒) เครื่องมือประเมิน

- แบบสังเกตพฤติกรรม
- ทำแบบฝึกหัด

๓) เกณฑ์การประเมิน

- นักเรียนผ่านเกณฑ์การสังเกตพฤติกรรม ร้อยละ ๗๕ – ๘๐
- นักเรียนผ่านเกณฑ์การทำแบบฝึกหัด ร้อยละ ๗๕ – ๘๐

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ครั้นเครงเพลงพื้นบ้าน

เวลา ๘ ชั่วโมง

เรื่อง การเลือกอ่านสื่อสารสนเทศ

เวลา ๑ ชั่วโมง

สาระสำคัญ

สารสนเทศ เป็นข้อมูลข่าวสาร ความรู้และเหตุการณ์ต่างๆ ซึ่งรวบรวมไว้ และถ่ายทอดในรูปแบบต่าง ๆ การศึกษาข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยและรวดเร็วเราสามารถสืบค้นได้จากระบบสารสนเทศ

มาตรฐานการเรียนรู้

ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ป.๖/๘ อ่านหนังสือตามความสนใจ และอธิบายคุณค่าที่ได้รับ

จุดประสงค์

๑. นักเรียนคิดวิเคราะห์สื่อสารสนเทศได้
๒. ๒ นักเรียนนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักความเป็นไทย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. มีจิตสาธารณะ
๔. มีวินัย
๕. อยู่อย่างพอเพียง

สาระการเรียนรู้

- การวิเคราะห์คุณค่าของวรรณคดี

กระบวนการจัดการเรียนรู้

๑. ทบทวนเนื้อหาที่เรียนในช่วงที่แล้วด้วยการให้นักเรียนมาร่วมกันตรวจสอบแบบฝึกทักษะ
๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้เรื่อง “สื่อสารสนเทศ” จากนั้นครูให้แต่ละกลุ่มศึกษาประเภทของสื่อสารสนเทศ และหลักการในการเลือกใช้โดยให้ส่วนหนึ่ง ศึกษาเรื่อง สื่อตีพิมพ์ อีกส่วนหนึ่ง ศึกษาเรื่อง สื่อไม่ตีพิมพ์ จากนั้น ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานที่หน้าชั้น
๓. ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันภายในกลุ่ม ส่งตัวแทนมาเสนอผลการค้นคว้าหน้าชั้นเรียน พร้อมคัดลอกสาระนั้นประกอบารายงาน
๔. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความรู้เรื่อง การเลือกอ่านเรื่องจากสื่อสารสนเทศ ดังนี้
 - ❖ สื่อสารสนเทศ เป็นสื่อที่แสดงข้อมูล ข่าวสาร ข้อเท็จจริง ความรู้ และเหตุการณ์ต่างๆ ซึ่งได้รวบรวมไว้ และถ่ายทอดเป็นรูปแบบต่างๆ
 - ❖ สื่อสารสนเทศ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ สื่อตีพิมพ์ และสื่อไม่ตีพิมพ์
๕. ให้นักเรียนศึกษาเรื่องการดูสื่อต่างๆ จากหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุด ภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ หน้า ๑๔๓
๖. นักเรียนทำแบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุด ภาษาเพื่อชีวิต ทักษะภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ หน้า ๕ เสร็จแล้วนำส่งครูตรวจสอบความถูกต้อง

สื่อ / แหล่งเรียนรู้

๑. ใบความรู้เรื่องสื่อสารสนเทศ
๒. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุด ภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
๓. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุด ภาษาเพื่อชีวิต ทักษะภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การวัดผลและประเมินผล

๑) วิธีประเมิน

- สังเกตพฤติกรรม
- ตรวจแบบฝึกหัด

๒) เครื่องมือประเมิน

- แบบสังเกตพฤติกรรม
- ทำแบบฝึกหัด

๓) เกณฑ์การประเมิน

- นักเรียนผ่านเกณฑ์การสังเกตพฤติกรรม ร้อยละ ๗๕ - ๘๐
- นักเรียนผ่านเกณฑ์การทำแบบฝึกหัด ร้อยละ ๗๕ - ๘๐

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ครั้นครั่งเพลงพื้นบ้าน

เวลา ๘ ชั่วโมง

เรื่อง เพลงพื้นบ้าน

เวลา ๑ ชั่วโมง

สาระสำคัญ

เพลงพื้นบ้าน ถือเป็นภูมิปัญญาที่บรรพบุรุษของแต่ละท้องถิ่นได้แต่งเอาไว้ มีการร้องเพลงและสืบทอดกันมานาน เราควรอนุรักษ์เพลงพื้นบ้านเอาไว้ และเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเอง

มาตรฐานการเรียนรู้

ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด

ป.๖/๑ แสดงความคิดเห็นจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน

ป.๖/๓ อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

จุดประสงค์

๑. นักเรียนบอกความหมายของเพลงพื้นบ้านได้
๒. นักเรียนเล่นเพลงพื้นบ้านได้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักความเป็นไทย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. มีจิตสาธารณะ
๔. มีวินัย
๕. อยู่อย่างพอเพียง

สาระการเรียนรู้

- ความหมายของเพลงพื้นบ้าน
- การเล่นเพลงพื้นบ้าน

กระบวนการจัดการเรียนรู้

๑. ทบทวนเนื้อหาที่เรียนในช่วงที่แล้วด้วยการให้นักเรียนมาร่วมกันตรวจสอบแบบฝึกทักษะ
๒. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาเล่นเพลงพื้นบ้านตามที่ครูมอบหมายให้ไปเตรียมฝึกซ้อมมา โดยใช้เวลากลุ่มละ ๕ นาที ครูแจกแบบประเมินการแสดงแต่ละกลุ่มให้ทุกกลุ่มประเมินกันเอง แล้วร่วมกันสรุปกลุ่มที่แสดงได้ดีที่สุด ร่วมกันชมเชย
๓. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความรู้เรื่อง เพลงพื้นเมือง ดังนี้
 - ๓.๑ การละเล่นพื้นเมือง เป็นการละเล่นเพื่อการรื่นเริงในโอกาสหรือฤดูกาลต่างๆ ในแต่ละท้องถิ่น เปรียบเสมือนเป็นมรดกที่ชาวบ้านในท้องถิ่นนั้นๆ สืบสม สืบทอด และพัฒนาเพื่อความเหมาะสมตามสภาพแวดล้อม เราจึงควรศึกษาเรียนรู้ อนุรักษ์ และรักษาไว้ให้คงอยู่ต่อไป
 - ๓.๒ การละเล่นพื้นเมือง แบ่งออกเป็น เพลงพื้นเมืองและการแสดงพื้นเมือง
 - ๓.๓ เพลงพื้นเมือง แบ่งออกเป็น 4 ภาค ดังนี้
 - ❖ ภาคเหนือ เช่น เพลงคำวซอ คำวธรรม เพลงกล่อมเด็ก เป็นต้น
 - ❖ ภาคกลาง เช่น เพลงฉ่อย เพลงเรือ เพลงอีแซว เพลงเต็นกำรำเคียว เป็นต้น
 - ❖ ภาคอีสาน เช่น หมอลำ หมอแคน ลิเกโคราช เป็นต้น
 - ❖ ภาคใต้ เช่น ลิเกฮูลู หนังตะลุง เพลงนา เพลงบอก เป็นต้น
 - ๓.๔ เพลงพื้นเมือง มีลักษณะเด่น ดังนี้
 - ❖ ใช้สำนวนภาษาเรียบง่าย
 - ❖ มีความสนุกสนาน
 - ❖ สอดแทรกวิถีชีวิตชาวบ้าน
 - ❖ ไม่มีรูปแบบการประพันธ์ที่แน่นอน
 - ❖ ไม่มีเครื่องดนตรีมาก ส่วนใหญ่มีแต่เครื่องประกอบจังหวะ
 - ❖ การแต่งกาย ใช้เครื่องแต่งกายแบบพื้นบ้านแต่ละท้องถิ่น
 - ๓.๕ เพลงพื้นเมือง เป็นวรรณกรรมปากเปล่า หรือวรรณกรรมมุขปาฐะ ซึ่งเป็นวัฒนธรรมทางด้านความบันเทิงของชาวบ้านในท้องถิ่น
๔. นักเรียนทำแบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุด ภาษาเพื่อชีวิต ทักษะภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ หน้า ๘๓ เสร็จแล้วนำส่งครูตรวจสอบความถูกต้อง

สื่อ / แหล่งเรียน

๑. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุด ภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
๒. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุด ภาษาเพื่อชีวิต ทักษะภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การวัดผลและประเมินผล

๑) วิธีประเมิน

- สังเกตพฤติกรรม
- ตรวจแบบฝึกหัด

๒) เครื่องมือประเมิน

- แบบสังเกตพฤติกรรม
- ทำแบบฝึกหัด

๓) เกณฑ์การประเมิน

- นักเรียนผ่านเกณฑ์การสังเกตพฤติกรรม ร้อยละ ๗๕ - ๘๐
- นักเรียนผ่านเกณฑ์การทำแบบฝึกหัด ร้อยละ ๗๕ - ๘๐